

Zelený odpad ze zahrad: Otázky a odpovědi (zpracovalo MŽP)

Co je bioodpad ze zahrad?

Odpady ze zahrad, jako je posečená tráva, listí, větve, uschlé části rostlin jako květiny, plevele nebo zbytky ze sklizně by se měly buď kompostovat doma nebo odevzdat na místa určená obcí pro sběr biologicky rozložitelného komunálního odpadu. Cílem je, aby byl tento odpad především kompostován, ať již v domácím kompostéru nebo v obecní kompostárně po předání na místo určené obcí. Bioodpady obsahují organické látky a živiny, které by prioritně měly být vráceny zpět do půdy.

Je zakázáno pálit cokoli na zahradě?

Není. Je potřeba odlišit dvě situace – takovou, kdy se chceme zbavit zeleného odpadu, který je možné kompostovat, a situaci, kdy chceme pálit materiál, který se běžně používá jako palivo, zejména dřevo jako palivo na otevřeném ohni. Příkladem povoleného pálení je rekreační rozdělávání ohňů pro opékání buřtů, posezení s přáteli, při slavnostech nebo jen pro získání tepla.

Když bude materiál suchý, můžu ho spálit?

Proschlé dřevo, větve, případně jiné materiály používané běžně jako palivo je možné v otevřeném ohništi pálit – běžný rekreační oheň. Pokud se ale bude jednat o odpad, kterého bych se pálením zbavoval (odstraňoval ho), je třeba ho dát na kompost, do hnědé popelnice, sběrného dvora a podobně. V tomto případě obvykle navíc nejde o proschlý materiál s nízkým obsahem vody, ale o vlhké listí nebo trávu, které při pálení doprovází hustý kouř.

Co mají zahrádkáři s odpady ze zahrad dělat?

Například shrabané listí či posečenou trávu je nejlepší uložit na domácí kompost, obdobně čerstvé větve po jejich nadrcení ve štítkovači, nebo odložit do hnědé popelnice, přistaveného kontejneru, sběrného střediska odpadu a podobně. Obce mají povinnost nabídnout místo pro odkládání bioodpadu po celý rok. V řízených kompostárnách (komunitní kompostárny nebo odpadová zařízení) je možné kvalitně zkompostovat i materiál, u kterého by rozklad v domácím kompostu trval delší dobu.

Kdo bude případně povinnost vymáhat nebo pokutovat?

Případná porušení povinností budou kontrolovat obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Vždy samozřejmě zaleží na konkrétním případě. Bude na příslušném správním orgánu, jak situaci na místě vyhodnotí.

Existují nějaké výjimky, kdy je možné odstraňovat rostlinné odpady spálením mimo zařízení určená pro nakládání s odpady?

V některých případech zvláštní předpisy (např. lesní zákon) umožňují spalovat rostlinné odpady na místě, aby se zabránilo šíření škodlivých organismů.

Jde o novou legislativu?

Ne, nejedná se o novou legislativu. Ze zákona o odpadech již před aktuální novelou zákona o ochraně ovzduší (č. 42/2025 Sb.) vyplývalo, že listí, větve nebo posečená tráva, kterých se osoba zbavuje, jsou odpadem a jejich odstraňování (i pálením) mimo zařízení k tomu určená zákon o odpadech vždy zakazoval. Zákon o ochraně ovzduší však tím, že dosud dával obcím možnost vydat obecně závaznou vyhlášku ke stanovení podmínek pro odstraňování rostlinných odpadů spálením v otevřeném ohništi, takovou činnost zdánlivě umožňoval, pokud obec obecně závaznou vyhlášku nevydala. Novelou zákona o ochraně ovzduší pouze

došlo ke sjednocení obou zákonů – tedy výkladu toho, jak lze nebo nelze s odpadním rostlinným materiálem ze zahrad nakládat.